

POSA'T ELS MONUMENTS A LA BUTXACA!

Projecte per a la descoberta dels monuments de la Rambla Nova de Tarragona mitjançant l'ús de l'smartphone

Pilar Figueras Torruella i Isabel Gutiérrez Martínez, professors del CFGS d'Animació Sociocultural de l'Institut Vidal i Barraquer de Tarragona.

Xavier Suñé Tècnic Assessor als Serveis Educatius del Departament d'Educació

Resumen

“!Ponte los monumentos en el bolsillo!” es el proyecto desarrollado por el CFGS de Animación Sociocultural y Turística (ASCT) del INS F. Vidal i Barraquer de Tarragona centrado en la creación de una ruta con actividades lúdico-didácticas alrededor de los monumentos de la Rambla Nova de la ciudad de Tarragona, con el uso de *smartphones*. La propuesta tiene sentido en el marco del proyecto Tarragona *Smart City*, en que está trabajando la ciudad. Las *smart cities*, o ciudades inteligentes (o digitales) pretenden facilitar la interacción y eficiencia de sus servicios y recursos de manera comprometida con su entorno (tanto desde el punto de vista cultural e histórico como medioambiental). El Proyecto ha formado parte de la actividad curricular del alumnado a partir de la metodología pedagógica del Aprendizaje Servicio (APS) que facilita el aprendizaje significativo, integra los diferentes conocimientos, consolida las competencias profesionales aprendidas y promueve la educación en valores. Ha contado con la colaboración del Camp d'Aprenentatge de la Ciutat de Tarragona, el Centro de Recursos Pedagógicos del Tarragonès, el Ayuntamiento de Tarragona (Consejería de Enseñanza, Medio ambiente y Patrimonio) y el Museo de Historia de Tarragona.

Resum

“Posa't els monuments a la butxaca!” és el projecte desenvolupat pel CFGS d'Animació Sociocultural i Turística (ASCT) de l'INS F. Vidal i Barraquer de Tarragona centrat en la creació d'una ruta amb activitats lúdico-didàctiques al voltant dels monuments de la Rambla Nova de la ciutat de Tarragona amb l'ús de *smartphones*. La proposta té sentit en el marc del projecte Tarragona *Smart City*, en què està treballant la ciutat. Les *smart cities*, o ciutats intel·ligents (o digitals) pretenen facilitar la interacció i eficiència dels seus serveis i recursos de manera compromesa amb el seu entorn (tant des del punt de vista cultural i històric com medioambiental).

El Projecte ha format part de l'activitat curricular de l'alumnat a partir de metodologia pedagògica de l'Aprenentatge Servei (APS) que facilita l'aprenentatge significatiu, integra els diferents coneixements assolits, consolida les competències professionals apreses i promueu l'educació en valors. Ha comptat amb la col·laboració del Camp

d'Aprenentatge de la Ciutat de Tarragona, el Centre de Recursos Pedagògics del Tarragonès, l'Ajuntament de Tarragona (Conselleria d'Ensenyament, Medi Ambient i Patrimoni) i el Museu d'Història de Tarragona.

Palabras clave: animación sociocultural, proyectos de aprendizaje-servicio, tecnologías de la información y la comunicación, animación sociocultural y ciberanimación.

Paraules clau: animació sociocultural, projectes d'aprenentatge-servei, tecnologies de la informació i la comunicació, animació sociocultural i ciberanimació.

Justificacions i antecedents

Tarragona, com a Ciutat Educadora, es compromet, d'acord amb els principis de la Carta de Ciutat Educadora, a la promoció de la millora de la qualitat de l'educació a la ciutat i a promoure la presència de l'educació en tots els esdeveniments i actuacions de la ciutat. Cadascun dels seus espais, monuments, entorns,... esdevé un recurs educatiu. En aquest marc, Tarragona està treballant en el projecte de les *smart cities* (ciutats intel·ligents o digitals). Les ciutats intel·ligents plantegen com a eix central de la seva actuació la millora de l'eficàcia i eficiència dels seus recursos i serveis utilitzant les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (les TIC), d'un manera compromesa amb l'entorn mediambiental, cultural i històric.

Les noves tecnologies poden ser eines per a la promoció de la participació activa i la difusió del patrimoni cultural. L'ús de dispositius mòbils (tablets, smartphones,...) és una realitat emergent a la nostra societat. Cada vegada existeix un major nombre de població que disposa d'un dispositiu amb accés a Internet. El plantejament de la difusió del patrimoni cultural a partir d'aquests dispositius és una proposta creixent i interessant. Les noves tecnologies poden ser un mitjà idoni per apropar el patrimoni cultural, tant a la població autòctona com a visitants i viatgers.

Des d'aquesta perspectiva, el projecte pretén crear materials didàctics que dinamitzin una ruta pels monuments de la Rambla Nova de Tarragona per al seu ús a través de smartphones o tablets. Es tracta, doncs, d'un dossier pedagògic virtual a l'abast de qualsevol que tingui un aparell amb connexió a la xarxa.

Els monuments i escultures que trobem a la Rambla Nova de Tarragona són:

- El monument als Castellers
- La Font del Centenari
- Monument als Herois de 1811
- L'avi Virgili
- Monument a la sardana
- Monòlit del Nàstic
- Roger de Llúria
- Nen de l'Oca
- Balcó del Mediterrani

Imatge 1: L'alumnat del CFGS d'Animació Sociocultural i turística, gestor del projecte

Missió i Objectius

La missió del Projecte que s'explica ha estat desenvolupar una ruta amb activitats lúdico-didàctiques al voltant dels monuments de la Rambla Nova de Tarragona amb l'ús de dispositius electrònics amb accés a Internet (tablets, smartphones, portàtils...).

La finalitat última es concreta en els següents objectius:

- Contribuir en el foment del turisme cultural arrelat al territori.
- Proporcionar informació i activitats lúdiques que fomentin el coneixement d'elements patrimonials.
- Fomentar l'ús de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement en la difusió del patrimoni (TAC).
- Donar a conèixer el patrimoni cultural de la ciutat de Tarragona.

Destinataris

La selecció dels destinataris del projecte ha estat un aspecte molt important ja que la seva edat, interessos i necessitats determinen el contingut i forma del material a elaborar. Es va acordar amb els diferents agents col·laboradors que el grup destinatari seria el públic en general interessat en aprofundir en el patrimoni cultural de la ciutat de Tarragona (famílies, grups escolars, grups d'educació no formal, turistes, ...).

El nivell de dificultat que requereixen les activitats ha estat una altra variable que ens ha fet prendre decisions, donada l'heterogeneïtat dels possibles destinataris. S'ha optat per un nivell corresponent a l'educació secundària obligatòria, atenent que l'usuari ha de disposar d'un aparell connectat a la xarxa i ha de tenir unes capacitats de comprensió d'un nivell que pugui ser assolit per la màxima quantitat d'usuaris possible.

Metodologia de treball

Durant el curs 2013-14, el grup de segon curs del CFGS d'ASCT va centrar el temps dedicat al Mòdul Professional 14 *Projecte d'animació sociocultural i turística*, de 66 hores de durada, a la gestió del Projecte "Posa't els monuments a la butxaca!". Aquesta promoció és la primera que finalitza amb la titulació de tècnic superior en Animació Sociocultural i Turística, tot i que en el centre, la formació del títol anterior, tècnic superior en Animació Sociocultural (TASOC) s'imparteix des de fa divuit anys.

L'MP 14 *Projecte d'animació sociocultural i turística* pretén assegurar el domini de totes les competències del títol de manera global en l'aplicació a l'elaboració de projectes vinculats directament en l'àmbit laboral. Per tant, té un impacte significatiu en la competència general del títol:

Programar, organitzar, implementar i avaluar intervencions d'animació sociocultural i turística, promovent la participació activa de les persones i grups destinataris, i coordinant les actuacions dels professionals i voluntaris al seu càrrec.

L'MP *Projecte* s'organitza temporalment en onze setmanes de classe durant el segon trimestre (sis hores setmanals distribuïdes en dues sessions els dimarts i dijous).

El projecte plantejat utilitza la metodologia de *l'Aprenentatge Servei (APS)* com a estratègia amb una funció docent i una funció social, basada en l'aprenentatge per competències. Ha estat des de l'inici de la implantació del cicle d'Animació Sociocultural l'interès de l'equip docent emprar la metodologia APS ja que permet motivar l'alumnat en una intervenció real, al mateix temps que realitza un servei comunitari i el posa en una situació competencial real. Les professores del MP *Projecte* han tingut l'oportunitat, per tant, d'avaluar les competències professionals en una situació real del seu àmbit professional.

Les entitats col·laboradores en aquesta experiència han estat: el Camp d'Aprenentatge de la Ciutat de Tarragona (Cd'A), que s'ha encarregat de l'assessorament didàctic de les propostes, el Centre de Recursos Pedagògics del Tarragonès (CRP), que ha assessorat en els aspectes tècnics, el Museu d'Història de Tarragona que ha revisat els continguts i l'Ajuntament de Tarragona mitjançant la Conselleria d'Ensenyament, Medi Ambient i Patrimoni que ha intervingut en la producció tècnica dels materials. La comunicació amb aquestes ha estat molt fluïda de tal manera que s'han creat sinèrgies que han facilitat la recollida d'informació, la revisió de les dades històriques i els materials didàctics elaborats, la valoració i assessorament tècnic (en relació a la creació i gestió dels codis QR, als programes necessaris i la creació de l'espai virtual) i la difusió del projecte.

El grup classe ha estat format per tretze alumnes, coordinats per dues professores; a efectes de treball, es van crear quatre equips. El grup classe ha actuat de manera global en el plantejament de les propostes, revisió i avaluació i des de l'equip de treball en la cerca d'informació relativa als monuments i en l'elaboració del material didàctic pactat entre tots.

El procés d'elaboració del Projecte es pot concretar en tres fases, amb diferents actuacions per part del grup classe i les entitats col·laboradores:

1) Fase de diagnòstic

En un primer moment, un cop presentada la proposta al grup, es van organitzar els equips de treball d'acord amb els interessos i capacitats de l'alumnat. Cada equip va seleccionar un/a coordinador/a i un/a secretari/secretària. El/la coordinador/a era l'encarregat de coordinar les actuacions del grup i actuava com a portaveu en les reunions amb la resta d'equips. El/la secretari/secretària s'ocupava de l'elaboració d'un diari de camp que es compartia amb la resta del grup classe a través del fòrum a la plataforma Moodle que s'incloïa en el portafoli de les accions que es desenvoluparen. Cada equip era responsable de dos monuments a efectes d'elaboració del material, però la proposta, selecció i revisió d'activitats era una tasca de tot el grup classe. Els quatre equips es van responsabilitzar del novè monument, el monòlit del Nàstic.

Durant la segona sessió es va realitzar una sortida a la Rambla Nova amb la finalitat de fer una primera observació i recollir dades a partir de l'observació directa. L'alumnat va anotar els detalls que els van cridar l'atenció, realitzà fotografies dels monuments i es plantejà interrogants a resoldre a partir d'una posterior cerca documental.

Es va rebre l'assessorament tecnològic d'un tècnic del Centre de Recursos Pedagògics del Tarragonès que va formar l'alumnat en aplicacions que permetien generar i llegir codis QR, com <http://qrcode.kaywa.com>. També es va treballar l'ús de l'aplicació Educaplay <http://www.educaplay.com/> que permet generar activitats i que va ser la que es va acordar que seria d'utilitat en el projecte.

El grup disposava d'un portal web on es podia ubicar tota la informació recollida:

<http://sites.google.com/a/xtec.cat/monumentsalabutxaca>

Durant aquesta primera fase, els diferents equips van realitzar sortides a l'Arxiu Històric de la ciutat de Tarragona on es recopilà informació documental (articles, fotografies, referències...) de cadascun dels monuments.

La informació recollida es va organitzar de manera sintètica en breus descripcions amb la informació que es va considerar més important per a una primera aproximació als monuments. Aquesta informació introductòria va ser revisada pel Museu d'Història de Tarragona.

2) Fase de planificació

Els equips van plantejar els objectius que es pretenien aconseguir per a cada monument i, mitjançant una pluja d'idees conjunta, es van dissenyar propostes d'activitats que podrien ser adequades per assolir-los.

En aquesta fase es va rebre l'assessorament de la directora del Camp d'Aprenentatge del Tarragonès que va acompanyar el grup a una altra sortida a la Rambla Nova, per orientar en la didàctica de les propostes.

A continuació cada equip va redactar la planificació de les activitats i les va dissenyar a partir de l'aplicació Educaplay. Aquest programa ofereix la possibilitat d'elaborar activitats didàctiques en un format lúdic. Les activitats són de diferent tipologia:

- *Mapa interactiu:*

- Relacionar imatges amb conceptes, dates o frases.
- Cercar les diferències entre una imatge virtual manipulada i la real del monument.

- Localitzar l'emplaçament dels monuments en l'espai de la Rambla.
- *Completar:*
  - Completar un text amb les paraules que corresponen.
- *Mots encreuats:*
  - Escriure paraules en mots encreuats a partir de la descripció o definició donada.
- *Sopa de lletres:*
  - Buscar paraules en una taula amb lletres en diverses direccions.
- *Ordenar paraules:*
  - Ordenar els noms de localitzacions segons la seva ubicació en la realitat.
- *Test i preguntes:*
  - Preguntes relacionades amb algun aspecte dels monuments i selecció de la resposta adequada.
- *Videoquiz:*
  - Observar un vídeo i respondre les preguntes que es proposen.
- *Presentació:*
  - Escoltar un fragment musical i identificar alguns elements.
- *Ordenar lletres:*
  - Composar el nom d'escultors a partir de lletres desordenades.
- *Endevinalla:*
  - Donades unes pistes, endevinar una imatge.

Un cop elaborades i revisades pel Museu d'Història, es van incloure, juntament amb el text introductori de cada monument, en l'espai virtual que es disposava.

Des dels codis QR és possible accedir a una imatge i descripció de cadascun d'ells i a enllaços, a partir d'icones, per a accedir a les activitats elaborades.

3) Fase d'avaluació

L'avaluació del Projecte s'ha realitzat en cadascuna de les fases.

En la fase de diagnòstic, les informacions redactades han estat revisades pel Museu d'Història (en relació al seu rigor històric) i per les professores coordinadores de la tasca. El CRP ha revisat les possibilitats tecnològiques de la proposta.

En la fase de planificació, el CdA ha avaluat l'adequació didàctica de les activitats i el Museu d'Història la seva correcció històrica. Les professores, també han avaluat el procés de planificació observant: la idoneïtat dels objectius per a assolir en el treball de cada monument, la coherència de les activitats amb els objectius proposats i la correcció formal i de contingut en la seva elaboració.

L'avaluació final ha comptat amb la valoració intèrquips de les activitats elaborades i, posteriorment, s'ha realitzat una avaluació externa per part d'un grup experimental d'alumnes del mateix nivell formatiu que ha seguit el procés real d'interacció amb les activitats: diferents parelles d'alumnes llegien primer la informació disponible d'un dels monuments i a continuació realitzaven les activitats corresponents. L'equip d'alumnes recollia les seves opinions i suggeriments. Les aportacions coincidien en què:

- La informació era adequada per a conèixer d'una manera introductòria el monument.
- Les activitats eren lúdiques i els permetien aprendre sobre els elements del patrimoni cultural de la Rambla Nova.

- Tant la lectura com les activitats es podien dur a terme en un temps breu.
- La redacció d'alguna activitat es va haver de corregir per fer més entenedora la seva execució.

El grup d'alumnes experimental va valorar molt positivament la proposta i la va considerar adequada per a desenvolupar en la ciutat. Els suggeriments sobre la redacció del material i les activitats plantejades es van tenir en compte i van servir per a millorar-les.

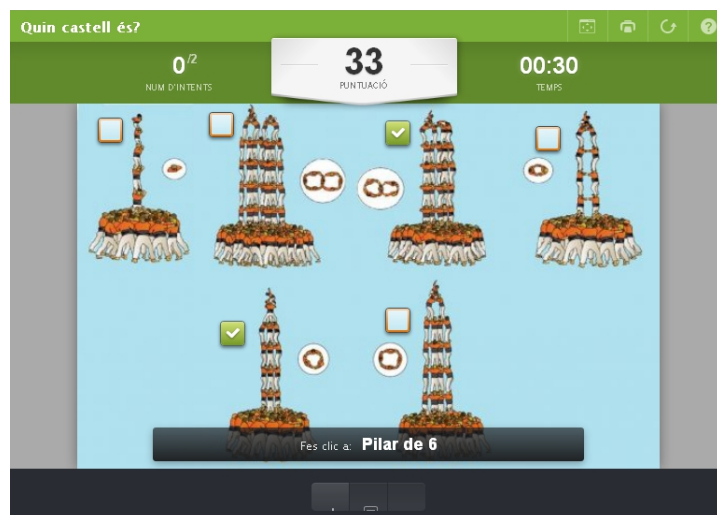
Les activitats plantejades

Monument als Castellers

El Monument als Castellers és el primer dels monuments que s'observa en el recorregut de la Rambla Nova. És una escultura de bronze que representa un 4 de 8 i pertany a l'escultor Francesc Anglès. Els objectius s'han centrat en familiaritzar-se amb els elements del món casteller, la seva simbologia i terminologia i en identificar les colles castelleres de Tarragona a partir dels colors de les camises.

Les activitats que s'han plantejat per a l'assoliment d'aquests objectius són:

- *Parts d'un castell*: activitat que relaciona les parts d'un castell (pom de dalt, tronc i pinya) amb la imatge que correspon al monument.
- *Quin castell és*: es mostren diferents imatges de construccions de castells en les que cal relacionar els noms de les estructures.

Imatge 2 : Activitat *Quin castell és?*

- *El castell pis per pis*. Consisteix en trobar en una sopa de lletres els noms dels diferents elements pis a pis (enxaneta, acotxador, dosos, quarts, ...).
- *Colles Castelleres de Tarragona*. Permet identificar les diferents colles castelleres de Tarragona amb els colors de les camises.

Posa't els monuments a la butxaca!

Copyleft: Pilar Figueres, Isabel Gutiérrez, Xavier Suñé

- *No t'emboliquis amb els nombres!* Activitat de completar un text a partir d'unes paraules que es faciliten sobre informació general del monument (dimensions, estructura i figures representades).

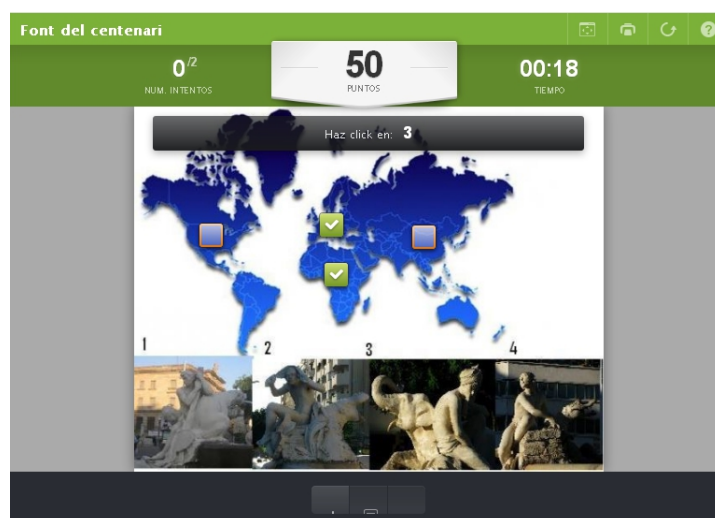

Imatge 3: Activitat *Colles castelleres de Tarragona*

La Font del Centenari

El segon monument en el recorregut de la Rambla Nova és la Font del Centenari. La Font va ser construïda l'any 1954 amb motiu de la celebració del centenari de l'obertura de la Rambla. Està composta per quatre grups escultòrics que representen els continents situades segons els punts cardinals. S'ha prioritzat l'objectiu d'analitzar els detalls de l'obra.

- *Cada figura al seu continent.* Pretén relacionar les quatre figures escultòriques amb el continent que representen.

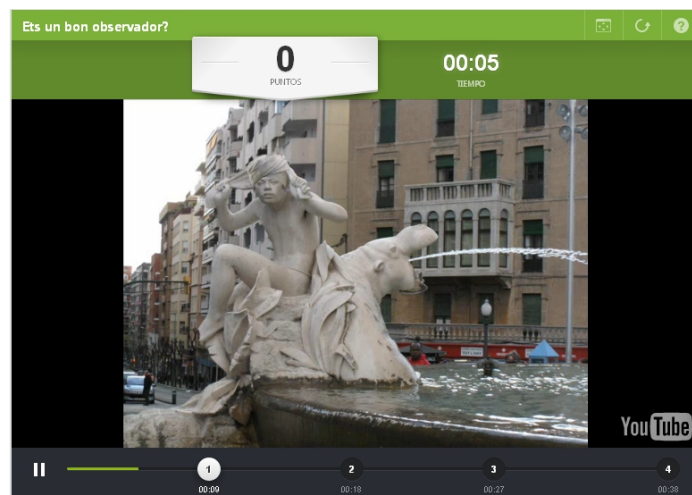
Imatge 4 : Activitat *Cada figura al seu continent.*

Posa't els monuments a la butxaca!

Copyleft: Pilar Figueres, Isabel Gutiérrez, Xavier Suñé

- *Ets un bon observador?* Es tracta d'un videoquiz on cal detectar l'error en les imatges de l'obra. Es pretén que l'usuari es fixi en els detalls de l'obra d'una manera més interactiva, observant *in situ* la font i buscant la diferència entre la realitat i la imatge manipulada.

Imatge 5: Activitat *Ets un bon observador?*

- *Què saps de la font?* Activitat de mots encreuat amb paraules corresponents a les definicions o imatges que fan referència a detalls o complements de la font.

Monument als Herois 1811

El seu autor és Julio Antonio i és un dels monuments més característics de la ciutat. La tasca s'ha centrat en conèixer el monument dels Herois de 1811 i el moment històric a què correspon.

- *Què en saps dels herois?* Es tracta d'un qüestionari que posa a prova els coneixements sobre l'obra un cop s'ha llegit el text que l'explica.
- *La Guerra del Francès.* Es tracta de relacionar quatre imatges amb diferents guerres de distintes èpoques històriques.

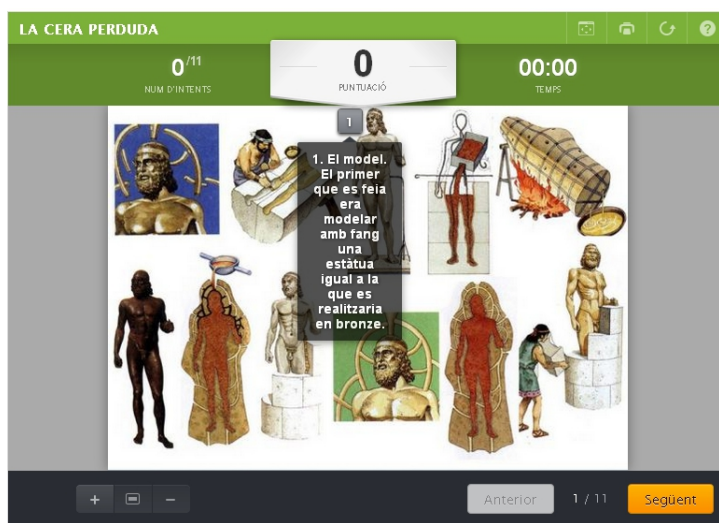

Imatge 6 : Activitat *La Guerra del Francès.*

L'avi Virgili

L'avi Virgili és una escultura en bronze de mida natural que es troba assegut en un dels bancs de la Rambla i és un homenatge a l'impressor i historiador tarragoní Josep Pau Virgili i Sanromà. Les activitats en relació a aquesta obra pretenen destacar la figura del personatge i els detalls de l'obra i aproximar al participant a la tècnica de la cera perduda.

- *La cera perduda* En aquesta activitat s'ha d'identificar correctament la imatge que correspon a cada fase de la tècnica de la cera perduda partint de l'observació. Prèviament es mostra la relació de fotografies de les fases i l'explicació del procés.

Imatge 7: Activitat *La cera perduda*.

- *Què porta l'avi Virgili?* Activitat de completar uns mots encreuats (amb elements que porta l'avi Virgili) a partir de l'observació directa i amb l'ajuda de les imatges adjuntes.

Imatge 8: Activitat *Què porta l'avi Virgili?*

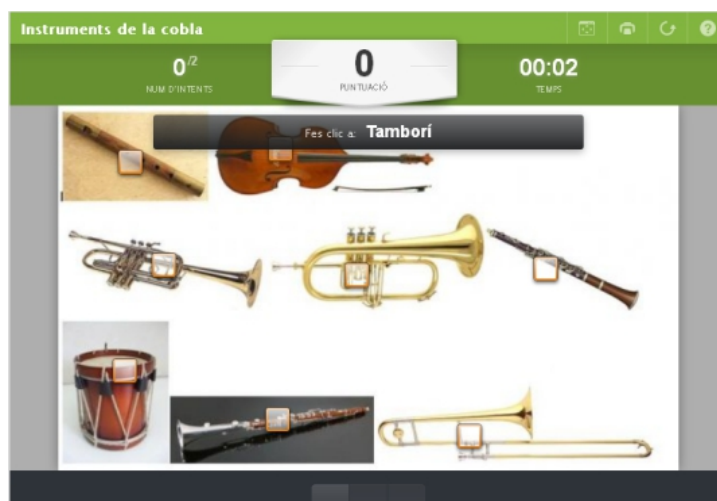
Posa't els monuments a la butxaca!

Copyleft: Pilar Figueres, Isabel Gutiérrez, Xavier Suñé

Monument a la Sardana

El monument a La Sardana, realitzat per l'escultor Josep M. Brull i Pagès, està situat a l'últim tram de la Rambla Nova de Tarragona. Les activitats permeten treballar, no únicament els aspectes artístics de l'obra, sinó el significat de la sardana i el seu vincle amb la ciutat.

- *Una mica d'història.* Es tracta d'emplenar amb paraules clau els buits d'un text que resumeix la història del monument.
- *Materials de la sardana.* L'activitat és un test amb preguntes relacionades amb la tècnica i el material que està fet el monument.
- *Instruments de la cobla.* Pretén relacionar el nom dels instruments amb la imatge corresponent. Es treballa la identificació dels diferents instruments que componen una cobla: flabiol, tamborí, tenora, tible, fiscorn, trompeta, trombó i contrabaix.

Imatge 9: Activitat *Instruments de la cobla*.

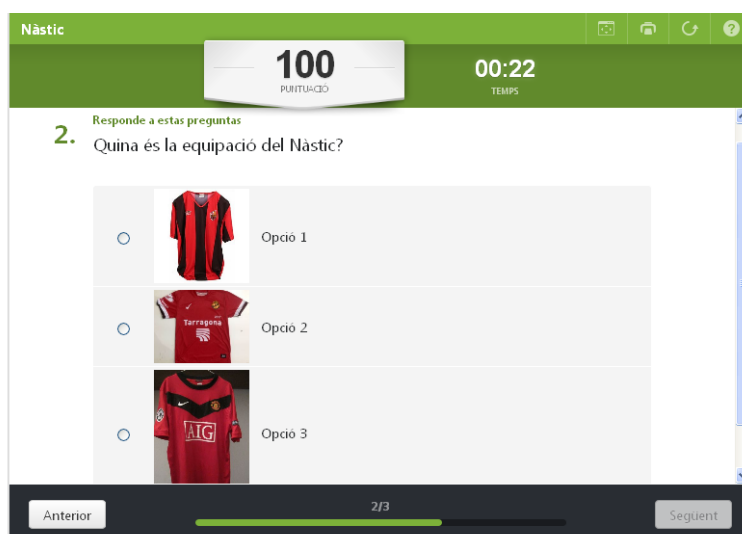
- *La Santa Espina* L'activitat consta de dues parts: en una primera s'escolta un fragment de la sardana de la Santa Espina i a continuació es completen les últimes paraules dels versos de la tornada.

Monòlit del Nàstic

El monòlit, anomenat col·loquialment del Nàstic, és una obra escultòrica que va ser construïda per commemorar els 125 anys d'història del Club Gimnàstic de Tarragona. Està situat a la Rambla Nova, prop del Balcó del Mediterrani.

El treball amb el Monòlit es centra en conèixer els diferents esports que ofereix el club Gimnàstic de Tarragona així com la història del club i la ubicació del monument.

- *El Nàstic, què fa?* Es tracta d'identificar en una sopa de lletres els diferents esports que es realitzen en el club Gimnàstic de Tarragona. Els esports es troben escrits a la part frontal de la base del monòlit.
- *Ubica't!* Consisteix en ubicar els monuments Roger de Llúria, Nen de l'Oca, Balcó del Mediterrani i Monòlit del Nàstic, al plànol de la Rambla de Google Maps. Per fer-ho les persones hauran d'observar la ubicació exacta de cada monument del tram de la Rambla més proper al mar.
- *Quines són les parts?* L'activitat consisteix en identificar cada part del monòlit del Nàstic: sòcol, pedestal, base, fust i capitell
- *Ets un bon aficionat?* Es tracta de contestar una sèrie de preguntes relacionades amb la història del club Gimnàstic de Tarragona.

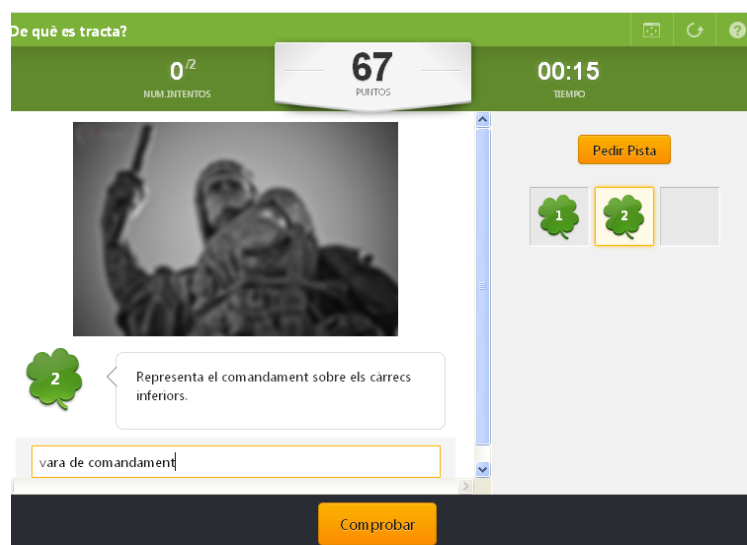

Imatge 10: Activitat *Ets un bon aficionat?*

Roger de Llúria

El monument del Roger de Llúria, obra de l'escultor Fèlix Ferrer i Galceran, està situat just davant del Balcó del Mediterrani, en un dels extrems de la Rambla Nova i és un dels monuments característics de la ciutat. L'activitat al voltant del monument es centra en conèixer els aspectes fonamentals de la història del personatge i del monument.

- *Quina és la frase?* Es tracta de completar les frases que es troben als plafons laterals del monument per conèixer alguns fets històrics sobre la vida de Roger de Llúria,.
- *De què es tracta?* Col·lecció d'endevinalles on s'ha de descobrir quin element del monument s'amaga a la fotografia a partir de les pistes que es faciliten.

Imatge 11: Activitat *De què es tracta?*

- *Què és això?* Es tracta de relacionar la imatge facilitada sobre detalls del monument amb la paraula corresponent.

Balcó del Mediterrani

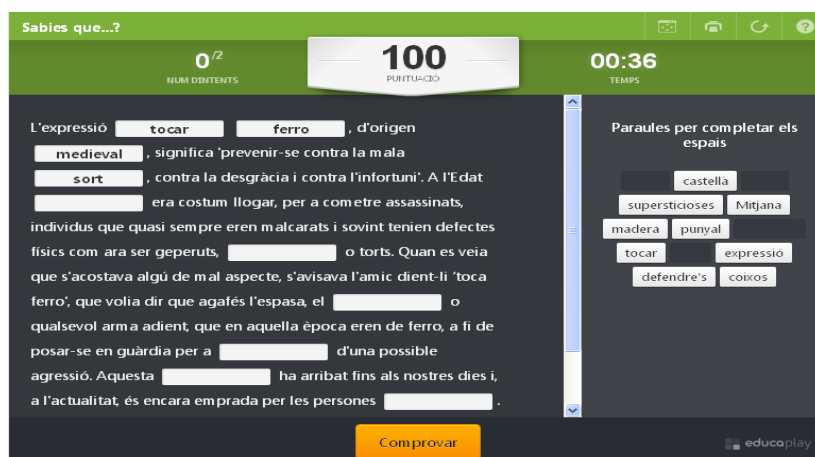
El Balcó del Mediterrani és un dels indrets més representatius de Tarragona. Està situat a l'extrem de la [Rambla Nova](#) cara al [mar](#), protegit per una barana de ferro. A Tarragona existeix la tradició *d'anar a tocar ferro* que procedeix de l'expressió "tocar ferro", d'origen medieval que significava prevenir-se contra la mala sort.

L'activitat al voltant del balcó es centra en reconèixer els elements visibles des del Balcó, conèixer el significat de l'expressió "tocar ferro" i apropar-se a la història del balcó i la barana com a element artístic.

Les activitats treballades sobre el balcó han estat:

- *Te'n recordes?* Test sobre el Balcó de Mediterrani amb preguntes sobre la seva inauguració, el seu dissenyador i el forjador.
- *Sabies què?* Es tracta de completar un text referent a la informació i els mites de l'expressió "tocar ferro".
- *Veig Veig!* A partir de l'observació, cal ordenar d'esquerra a dreta, els següents llocs visibles des de el Balcó: la punta del miracle, la platja del Miracle, l'escut de Tarragona, el port esportiu, l'estació de RENFE i les sitges del port comercial.

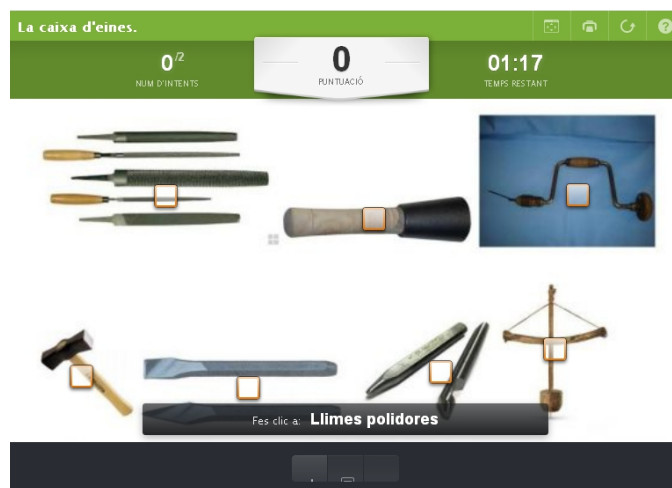

Imatge 12: Activitat *Sabies què?*

El nen de l'oca

El monument del nen de l'oca està situat al costat del Balcó del Mediterrani. És una escultura de grandària reduïda esculpida de marbre blanc per l'escultor Ignasi Pallàs. La tasca al voltant de l'obra s'ha centrat en conèixer les seves principals característiques i familiaritzar-se amb la tècnica i les eines amb què es va realitzar.

- *La caixa d'eines.* Es tracta de relacionar les imatges d'eines utilitzades per esculpir la pedra amb el seu nom. Les eines són cisells, limes polidores, massa, martell, punxó, arc i mànec.

Imatge 13: Activitat *La caixa d'eines.*

- *Eines encreuades.* Donat l'ús de diferents eines cal escriure el seu nom.
- *L'escultor desordenat.* Cal ordenar les lletres per aconseguir el cognom dels diferents escultors relacionats amb l'obra: Boetos, Pallàs, Pujol.

- Una història per completar. A partir de la informació i de l'observació de l'escultura, s'ha de completar un text.

Difusió del projecte

Un cop finalitzat el projecte, s'ha iniciat la seva difusió. Les estratègies per donar-lo a conèixer han estat diverses:

- Pàgina web de l'Institut F.Vidal i Barraquer i de les pàgines web de les entitats col·laboradores (per exemple, l'espai que l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona disposa per a la difusió de bones pràctiques educatives). També ha tingut una bona repercussió als mitjans de comunicació local: ràdio Tarragona, canal de televisió TAC 12 i premsa local.

<http://www.vidalibarraquer.net/index.php/332-projecte-posa-t-els-monuments-a-la-butxaca>

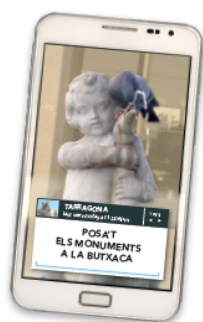
<http://crptarragones.blogspot.com.es/2014/05/posat-els-monuments-la-butxaca.html>

<http://www.tarragona.cat/ensenyament/noticies/presentacio-del-projecte-201cposa2019t-els-monuments-a-la-butxaca-201d>

http://www.tarragonaradio.cat/noticia/codis_qr_als_monuments_de_la_rambla_que_proposaran_activitats_didactiques/32383

<http://infomakis.com/?p=34504>

- A través d'un acte de presentació, el dia 26 de maig, a la Sala d'Actes de l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona. L'acte es va portar a terme amb la presència dels representants de les diferents entitats col·laboradores i els mitjans de comunicació locals.

Josep Fèlix Ballesteras Casanova
Alcalde de Tarragona

es complau a convidar-vos a la presentació del treball

"POSA'T ELS MONUMENTS A LA BUTXACA!"

L'acte de presentació tindrà lloc el dilluns 26 de maig a les 11.00 h a la Sala d'Actes de l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona.

Projecte pedagògic per donar a conèixer, d'una manera lúdica, els monuments de la Rambla Nova de Tarragona a través de dispositius mòbils.
Experiència d'Aprenentatge-Servei elaborat per l'alumnat del CFGS d'Animació Sociocultural i Turística de l'Institut F. Vidal i Barraquer de Tarragona.

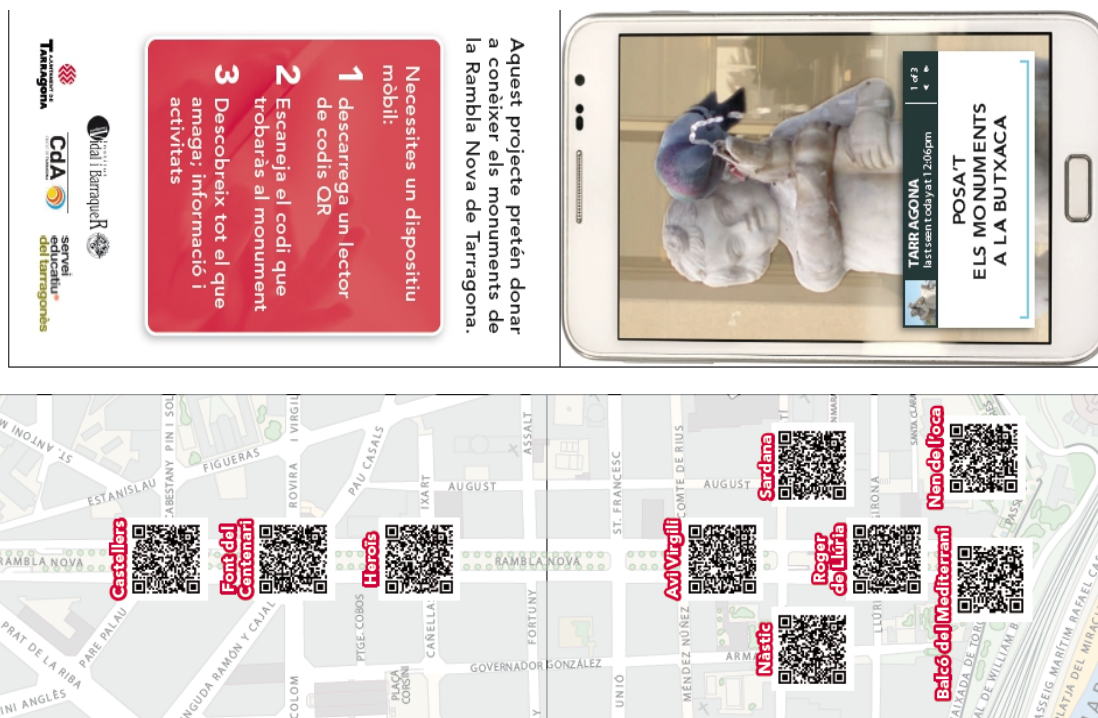
Tarragona, maig de 2014

Imatge 14: Invitació a la presentació del projecte

Imatge 15: Acte de presentació del projecte a la sala d'actes de l'IMET

- Un díptic similar a un mòbil que, un cop desplegat, mostra un plànol de la Rambla Nova de Tarragona amb la localització dels diferents monuments i el codi QR de cadascun. El díptic pot ser un bon instrument, tant per a la difusió de l'activitat, com per a la participació des de qualsevol localització al portar els codis QR impresos.

Imatge 16: Anvers i revers del material didàctic i de difusió

Posa't els monuments a la butxaca!
Copyleft: Pilar Figueres, Isabel Gutiérrez, Xavier Suñé

- Presentació de l'experiència a:

- ✓ IV Jornada d'intervanvi d'experiències de la Família Professional de Serveis a la Comunitat, organitzades per la Universitat de Barcelona.
<http://www.ub.edu/ice/jornades/socioculturals>
- ✓ FIET 2014, I Fòrum Internacional d'Educació i Tecnologia
<http://www.fietcat.com/>
- ✓ Jornades de pràctiques de referència d'èxit escolar, organitzades pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya a Tarragona.

Conclusions

- La proposta és un pas més enllà de la difusió del patrimoni cultural de la ciutat a partir de les noves tecnologies ja que es pretén, a més, facilitar la interacció i participació activa de manera lúdica. Va més enllà de la lectura passiva d'informació sobre els monuments i pretén la descoberta i interacció.
- Es planteja amb l'objecte del seu ús amb diferents àmbits i entorns. És una proposta suficientment àmplia per ser aplicada en l'aula, en situació educativa no formal, per a famílies, turistes i qualsevol persona o grup que vol interessar-se pel patrimoni cultural de Tarragona.
- El material adjunt elaborat (targeta amb el plànol de la Rambla Nova amb codis QR) facilita el seu treball en qualsevol situació, no únicament des de l'entorn físic de la Rambla Nova.
- El Projecte Posa't els monuments a la butxaca! ha estat un èxit de col·laboració entre entitats de la ciutat.
- L'alumnat ha participat en una proposta basada en una demanda real i amb viabilitat, la qual cosa ha facilitat l'assoliment i consolidació de les competències professionals del Cicle Formatiu i ha augmentat significativament la seva motivació i percepció d'utilitat de la seva formació.

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO: Figueres, Pilar; Gutiérrez, Isabel; Suñé, Xavier; (2014); Posa't els monuments a la butxaca!; en <http://quadernsanimacio.net> ; nº 20, julio de 2014; ISSN: 1698-4404